

Szakmai felügyelet alá kell vonni az adóhatóságot! (2012.04.28.)

Az adóhatóság jelenleg mindenféle szakmai kontroll nélkül működik. Az egyetlen elvárás az adóhatóságtól, hogy minél több adót, bírságot szedjen be. Ezért cserébe az NGM szemet huny a NAV jogszabálysértései felett. Pedig a törvényi feltételek adottak. Az Adózás rendjéről szóló törvény 11. paragrafusa szerint a felügyeleti jogköröket a NAV felett az adópolitikáért felelős miniszter, illetve a NAV felügyeletére kijelölt miniszter gyakorolja. A felügyeleti jogkör gyakorlása helyett az adópolitikáért felelős miniszter jelenleg - észlelve az adóhatósági túlkapásokat - utólagos jogszabály módosításokkal próbálja kordában tartani az adóhatóságot. Ez történt a jogszerűtlen adószám felfüggesztések és az ingó értékesítés üzletszerűségének megítélése kérdésében is. 2012-re módosultak a jogszabályok az adószám felfüggesztések körében. Már nem lehet az adózót tudta nélkül határozatilag felfüggeszteni az adószámot pusztán két revizor állítására, hogy a székhelyen a csöngetésre nem jött ki senki. Az üzletszerűség megítélése kérdésben is lépett a jogalkotó és 2012-re új – a NAV -nak valószínűleg nem tetsző - jogszabályokat alkotott. Ezek az utólagos jogszabályváltozások azonban nem oldják meg a NAV által a jogszabályváltozás előtti időre végzett jogsértéseinek problémáját. A NAV nem egyszerűen nem veszi figyelembe a felügyeleti szerv állásfoglalását, hanem egyenesen vitatja a felügyeleti jogkört. Az üzletszerűség kérdésben az adópolitikáért felelős miniszter a 2012-es adócsomag indoklásánál a következőket írja:

„Az említett szabályozás alapján – függetlenül attól, hogy az értékesítés az eset összes körülménye alapján kimeríti a hétköznapi és az általános forgalmi adó szerinti üzletszerűség fogalmát – az önálló tevékenységre vonatkozó szabályokat nem lehet alkalmazni, ha az értékesítő nem jelentkezik be áfa-alanyként, vagy, ha bejelentkezik ugyan, de alanyi mentességet választ. Az önálló tevékenységből származó jövedelemre vonatkozó rendelkezések alkalmazhatóságának hiánya az egészségügyi hozzájárulás szempontjából bevételkiesést jelent, ugyanis az összevont adóalapba tartozó jövedelem hiányában nem kell a 27 százalékos egészségügyi hozzájárulást sem megfizetni.” [T/4662. törvényjavaslat, 158.oldal]

A Kúria (volt Legfelsőbb Bíróság) előtt több ügy van már folyamatban az üzletszerűség megítélésnek kérdésében. Az egyik ügyben a NAV ellenkérelmére a felperes észrevételt tett, melyben hivatkozott a jogalkotói szándékra. A NAV „vizontválaszában” a következőket írta a Kúriának:

„Mint az a törvényhez fűzött miniszteri indoklásból kitűnik az adójog rendszeréből kiszakítva az Szja tv. kérdéses szakasza valóban utalhat arra, hogy a jogszabály a

megszerzett jövedelem minősítését, az adózók előzetes eljárási cselekménytől tette függővé”

A NAV elismeri az általam képviselt és a jogalkotó által is elfogadott jogértelmezést, hogy a 2005-től érvényes jogszabály alapján az adóhatóság jogsértő gyakorlatot folytat. Az észrevétel további részében viszont az adóhatóság vitatja a kérdésben az adópolitikáért felelős miniszter felügyeleti jogkörét.

*„Véleményünk szerint figyelemmel kell lenni arra is, hogy egy 2011. év során hozott jogszabály miniszteri indoklása nem tükrözheti a 2004. évi jogszabállyal megalkotott jogszabály mögötti jogalkotói szándékot, illetve **a miniszter nem jogosult kötelező erejű jogértelmezésre.**” [Közép-magyarországi regionális Adó Főigazgatósága, 2887734120 iktatószámú észrevétel, dr. Illés László jogtanácsos]*

Az adóhatóság nevében eljáró dr. Illés László jogtanácsos vitatja az adópolitikáért felelős miniszter törvényi jogosítványát! Az Art. 11.§ alapján az adópolitikáért felelős miniszter jogosult a NAV számára kötelező érvényű útmutatásra, jogértelmezésre. De ugyanezt a magatartást folytatja az adóhatóság az áfa ellenőrzések tekintetében is. Légből kapott indokokkal „nem hitelesnek” minősíti a tömegével a számlákat és ilyen alapon vitatja az áfa levonási jogot. Pedig e körben is van szakmai iránymutatás a NAV számára. A 7003/2002. (PK.21.) PM irányelv a Legfelsőbb Bírósági döntések megállapításain alapul és pontosan meghatározza, mikor minősül fiktívnek egy számla. Ez az irányelv az adóhatóság számára – mivel a felügyeleti szerv PM által kibocsátott – szintén kötelezően követendő lenne.

Összefoglalva jelenleg az adóhatóság tevékenysége abban merül ki, hogy akár a jogszabályok és felügyeleti útmutatások ellenében is minél több adóhiányt, bírságot állapítson meg. A NAV ezzel a jogsértő tevékenységével az új Alaptörvénnyel is szembe helyezkedik, amikor kötelező érvényű magatartási szabályokat alkot a törvényi rendelkezésekkel szemben, de vitatja, hogy számára az adópolitikáért felelős miniszter kötelező érvényű útmutatást adjon. A NAV jelenleg emberi életek sokaságát teszi tönkre, vállalkozásokat dönt be. Tevékenységével inkább kárt okoz, mint hasznot hoz. Sürgősen szakmai felügyelet alá kellene vonni az adóhatóságot, mielőtt végképp pusztító erővé nem válik. Ha kell egyértelmű jogszabály módosítással.

Angyal József okleveles adószakértő